

Seat No. : _____

XZ-124

M.A. Sem. IV

April-2013

Sociology

508 Contemporary Change in Rural Society

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ જણાવી એનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
ગ્રામીણ સમાજના પ્રકારો જણાવો.
૨. કૃષક સમાજની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૧૪
અથવા
ખેતમજૂરોની સમસ્યાઓ ટૂંકમાં વર્ણવો.
૩. ગ્રામીણ જ્ઞાતિમાં આવેલ પરિવર્તન નોંધો. ૧૪
અથવા
ગ્રામીણ સમુદાયમાં સંયુક્ત કુટુંબની વિશેષતા દર્શાવી એનું બદલાયેલું સ્વરૂપ જણાવો.
૪. પંચાયતી રાજ એટલે શું ? પંચાયતી રાજના હેતુઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
હરિયાણી ક્રાંતિની ગ્રામીણ સમુદાય પરની અસરો વર્ણવો.
૫. (અ) નીચેના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) ૮
(૧) કૃષિ સમાજનું સ્તરીકરણ જણાવો.
(૨) ઉઘડપ્રથા એટલે શું ?
(૩) રૈયતવારી વ્યવસ્થા એટલે શું ?
(૪) ગ્રામીણ સંરચના એટલે શું ?
(૫) ગ્રામસભા એટલે શું ?
(૬) ટોટેમ એટલે શું ?

(બ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો :

- (૧) 'Indian Village' પુસ્તક _____ એ લખ્યું છે.
- (૨) TRYSEM એટલે _____.
- (૩) 'રાજસ્થાન વીલેજ' પુસ્તક _____ એ લખ્યું છે.
- (૪) પ્રભાવી જ્ઞાતિનો ખ્યાલ _____ એ આપ્યો છે.
- (૫) લઘુત્તમ વેતનધારો સૌપ્રથમ _____ માં અસ્તિત્વમાં આવ્યો.
- (૬) 'પીઝન્ટ મુવમેન્ટ ઈન ઈન્ડિયા' પુસ્તક _____ એ લખ્યું છે.

Seat No. : _____

XZ-124

M.A. Sem. IV

April-2013

Sociology

508 Contemporary Change in Rural Society

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions carry equal marks.
(2) Attempt **all** questions.

1. State the meaning of rural community. Explain its importance. **14**
OR
State the types of Rural Society.
2. State the characteristics of agrarian society. **14**
OR
Describe in brief the problems of farm labourers.
3. Write the changes in caste in Rural Society. **14**
OR
Show the characteristics of joint family in rural society and state its changing nature.
4. What is Panchayati Raj ? State objectives of Panchayati Raj. **14**
OR
Describe impact of Green Revolution on rural community.
5. (a) Answer in brief any **four** of the following (any **four**) : **8**
(1) State the stratification of the Agrarian society.
(2) What is Random (Udhad) system ?
(3) What is Ryotwari system ?
(4) What is Rural Social Structure ?
(5) What is Gram Sabha ?
(6) What is Totem ?

(b) Fill in the blanks :

- (1) 'Indian Village' is a book written by _____.
- (2) TRYSEM means _____.
- (3) 'Rajasthan Village' is a book written by _____.
- (4) _____ gave the concept of dominant caste.
- (5) Minimum Wage Act enacted for the first time in the year _____.
- (6) Peasant Movement in India is written by _____.
